

ایران زندگی

گفت‌وگو با محسن هاشمی رئیس شورای اسلامی شهر تهران

مدیریت شهری را شفاف و باثبات تحویل می‌دهیم

حمیده امینی فرد خبرنگار

محسن هاشمی، رئیس شورای فعلی شهر تهران تا کمتر از یک ماه و نیم دیگر جای خودش را احتمالاً به یک چهره آشنا از جناح اصولگرایان یعنی مهدی چمران (سرلیست انتخاباتی دوره ششم) خواهد داد. دوره بعد اگر چه طیف بازی‌ها از میدان اصلاح‌طلبان به میدان رقیب کشیده خواهد شد، اما تجربه یکدست بودن شورا و شهرداری در دوره ششم نیز همانی خواهد بود که در دوره پنجم تکرار شد. حالا اما تهران با تغییرات ویژه‌ای روبه‌رواست، کرونا امان مدیریت شهری را بریده و تحریم‌ها و کاهش منابع مالی؛ تراژدی ترسناکی از مدیریت آینده را پیش روی مدیران شهری پایتخت باز کرده است. با محسن هاشمی درباره تغییرات و به‌گفت‌وگو نشستیم که در مرداد ماه تهران را وارد فضای جدیدی از رقابت‌ها خواهد کرد. گفت‌وگوی ما با او را دربارہ چالش‌های پیش روی تهران در دوره ششم در زیر می‌خوانید:

■ **حدودیک ماه دیگر شورای جدید با ترکیب کاملاً متفاوت و از اصولگرایان روی کار می‌آید؛ باتوجه به اینکه برخی اعضا چهره‌های تکراری ادوار گذشته هستند فکر می‌کنید سیاست شورای شهر در دوره ششم چگونه باشد؟**

طبیعتاً برای تشخیص سیاست‌های شورای ششم باید صبر کرد تا این شورا تشکیل و شهردار آینده خود را انتخاب کند، اما یک نگرانی در بخشی از جامعه و کارشناسان وجود دارد که سیاست‌های صیانتی این دوره مدیریت شهری که تحقق منویات رهبرانقلاب در مورد حفظ حریم شهر، حفظ محیط‌زیست و فضای سبز و پایبندی به خط تفصیلی بود، در دوره جدید با چالش مواجه شود که امیدواریم این اتفاق نیفتد و شورای ششم با حفظ دستاوردهای شورای پنجم در حوزه شفافیت، کاهش هزینه اداره شهر و صیانت از شهر، گامی روبه جلو برای توسعه و نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی تهران بردارد نه اینکه این دستاوردها مخوش شده و گامی رو به عقب داشته شود.

■ **برخی به طعنه می‌گویند می‌شود شورای پنجم در نامگذاری‌ها فعال بود و مثلاً ما نام چهره‌هایی را بر سر در خیابان‌های تهران دیدیم که طیف اصولگرا قطعاً از آن برحز خواهد بود و در دوره جدید شورا (با آمدن اصولگرایان) دوباره شاهد افراشتن بیلبوردهای سیاسی در شهر تهران خواهیم بود، شما چه نظری دارید؟**

نامگذاری یکی از وظایف شورای شهر است و طبیعتاً در دوره آینده نیز ادامه خواهد داشت، البته سیاست شورای پنجم در نامگذاری‌ها این بود که در کنار نام شهدا که بیش از ۵۰ درصد نامگذاری‌ها را تشکیل می‌داد از اسامی چهره‌های فرهنگی، هنری، اجتماعی و ورزشی نیز برای نامگذاری استفاده شده که استقبال خوبی در جامعه از این حرکت شد، هرچند که درباره کمتر از یک درصد نامگذاری‌ها نیز حساسیت در بخشی از جامعه به‌وجود آمد. در مورد بیلبوردهای سیاسی فکر نمی‌کنم با توجه به یکدست شدن مجلس، دولت و شورای شهر، این طیف به‌دنبال ایجاد تنش و اختلال در دیپلماسی باشند و اصولاً جامعه هم دیگر به اندازه قبل تحت تأثیر اقدامات اینچنینی نیست و فضای مجازی به مراتب مؤثرتر از تبلیغات فیزیکی است.

■ **فکر می‌کنید شورای شهر آینده در دوره جدید بیشتر باید بر چه مسائلی تمرکز کند؟ در واقع در شهر چندین میلیونی تهران، شورا باید کدام مسائل و برنامه‌ها را در اولویت قرار بدهد؟**

در دوره جدید منتظر بده‌بستان‌های جدید هم باشیم؟

در دوره گذشته بخشی از منابع مالی شهرداری در چارچوب توافق‌هایی در اختیار برخی نهاده‌ها قرار گرفته بود که با وجود پیگیری‌ها، در دوره پنجم این منابع به شهرداری بازنگشت، یکی از روش‌های تأمین منابع در دوره جدید می‌تواند بازگرداندن این منابع به ارزش روز به شهرداری باشد که با توجه به همگرایی شورای ششم با نهاده‌های نظامی، این فرصت وجود دارد، مسأله دیگر بازگرداری مثبت در حاشیه کردیورهای حمل‌ونقل عمومی (TO) است که متأسفانه با همه پیگیری‌ها در دوره پنجم به نتیجه نرسید اما در دوره ششم می‌تواند منابع لازم برای توسعه و تجهیز حمل‌ونقل عمومی را فراهم کند.

■ **در این دوره فارغ از همه مسائل حاشیه‌ای و سیاسی، شخصاً درباره آینده شهری مثل تهران چه فکری می‌کنید؟ آیا معتقد هستید که روند روبه بهبود خواهد بود یا برعکس مسائل و مشکلات افزایش خواهد یافت؟**

مسائل تهران را نمی‌شود بدون توجه به وضعیت کلی کشور تحلیل و پیش‌بینی کرد، واقعیت آن است که در طول دهه گذشته، مسأله تحریم و پیامدهای آن مانند تورم، رکود و کاهش ارزش پول ملی ضربات سنگینی به اقتصاد کشور و طبیعتاً تهران زده و کرونا نیز مزید بر علت شده است، اگر ما نتوانیم این مسائل راحل کنیم و رشد اقتصادی کشور را که در دهه گذشته صفر بوده است به عددی بالاتر از متوسط ۵ درصد برسانیم با بحران جدی اقتصادی مواجه می‌شویم و تحمل اقصار متوسط و پایین‌تر از آن در برابر فشارهای اقتصادی و معیشتی به پایان می‌رسد؛ این مسأله روی تهران هم اثرگذار خواهد بود. توسعه تهران باید بر اساس سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و کمک‌های دولت به سیستم حمل‌ونقل عمومی ریل‌گذاری شود و هر دو این موضوعات تابع شرایط کلی کشور است.

■ **با توجه به تجربه‌ای که به‌عنوان ریاست شورا به‌دست آوردید مهم‌ترین مسأله‌ای که شوری ششم باید بر آن تمرکز کند از نظر اداره امور داخلی و نه شهر تهران را در چه چیزی می‌دانید؟**

نظارت مؤثر بر عملکرد شهرداری،

حلقه مفقوده شورااست، تاکنون مهم‌ترین تصمیم شورا انتخاب شهردار بوده و پس از تعیین شهردار عملاً بخش عمده اختیارات

هزینه‌های سر بار برای دامداران نتراشید

۹ صفحه

یادداشت

امید به آینده با ایمن سازی عمومی

احساس امنیت یکی از مهم‌ترین ملزومات ایجاد آرامش در جوامع بشری است. در حقیقت احساس امنیت نه تنها به ایجاد احساس آرامش در افراد جامعه منجر می‌شود بلکه می‌تواند همانند موتور محرکی باشد که پویایی، تحرک و امید به آینده را به جامعه تزریق می‌کند. موضوع کرونا و تبعاتی که این بیماری در کشور ایجاد کرد نظیر مرگ‌هایی که هر روزه با اخبار آن روبه رومی‌شویم به ایجاد ترس و هراس در جامعه منجر شده است. طبیعتاً ایجاد ایمنی در برابر این بیماری به هر شکلی که باشد می‌تواند این ترس و هراس اجتماعی را کاهش داده و امید اجتماعی را در کشور شکوفا کند. واکسناسیون یکی از مطمئن ترین راه‌هایی است که می‌تواند از دغدغه خانواده‌ها در این حوزه بکاهد. مصداق عینی آن واکسناسیون سالمندان در کشور است. هنگامی که سالمندان در کشور ما واکسینه شدند، سطح قابل قبولی از آرامش روانی و احساس امنیت در جامعه شکل گرفت.

بنابراین می‌توان گفت کشورهایی که توانستند بیشترین میزان واکسناسیون را انجام دهند احساس امنیت و به‌دنبال آن احساس آرامش را برای مردم جامعه خود فراهم کرده‌اند. در واقع همین دلیل باعث شده در بسیاری از کشورها واکسناسیون به عنوان یک مطالبه جدی مطرح شود و دولت‌ها تلاش کنند به هر شکل ممکن واکسناسیون را برای گروه‌های پرخطر انجام دهند و در راستای واکسناسیون و ایمن سازی عمومی گام بردارند.

اما کشور ما به دلیل مشکلات ناشی از تحریم نمی‌تواند مانند سایر کشورها براحتی در این زمینه اقدام کند از این رو درصد ایرانیانی که تاکنون موفق شده‌اند واکسن تزریق کنند، خیلی زیاد نیست.

در چنین شرایطی اگر حاکمیت بتواند با فراگیری واکسناسیون در کوتاه‌ترین زمان ممکن، احساس امنیت را بیش از گذشته فراهم کند خواهد توانست از میزان نگرانی‌ها و هراس موجود در جامعه بکاهد و سطح مطلوبی از آرامش را برای تک تک افراد جامعه فراهم کند. این امر نه تنها به نفع مردم است بلکه پشتوانه‌ای برای دولت هم محسوب می‌شود. به این معنا که فقط مردم از واکسناسیون و ایمن سازی عمومی بهره‌مند نمی‌شوند. دولتی که در شرایط سخت مردم را رها نمی‌کند، از پشتوانه مردمی برخوردار خواهد شد و حتی با گذشت زمان شاهد افزایش مشارکت مردم در جامعه خواهد بود. چرا که اعتمادسازی توسط حاکمیت مردم را به مشارکت بیشتر و حمایت از دولت تشویق می‌کند. در حقیقت مردمی که مالیات می‌پردازند و در مواقع بحران کنار دولت‌ها هستند انتظار دارند در شرایط بحرانی همانند شیوع بیماری کرونا در کشور نیز دولت چتر حمایتی خود را گسترش دهد تا جان آنها و خانواده‌هایشان به مخاطره نیفتد. اگر این انتظار بدرستی برآورده شود مردم در حمایت از دولت از هیچ کوششی دریغ نخواهند کرد.

واکسن و سواد رسانه‌ای مردم

هر پدیده‌ای که در درون جامعه رخ می‌دهد؛ هرچند ویژگی‌های تخصصی بیشماری داشته باشد؛ در هر صورت ابعاد اجتماعی پیدا می‌کند. برای مثال فرایند واکسناسیون کرونا در ماه‌های اخیر یک روند کاملاً تخصصی و به‌بارتی نقطه اوج علم پزشکی است که با سرمایه‌گذاری‌های کلان و درمست کوتاهی با تلاش و پشتکار دانشمندان کشف و تولید شده است و بدون شک اکثریت قریب به اتفاق مردم از فرایند پیچیده و تخصصی آن اطلاع ندارند و نمی‌دانند این واکسن چه مراحل ویژه و علمی را پشت سر گذاشته است و البته اساسا هم نمی‌توانند در این حوزه اطلاع داشته باشند و نیازی هم نیست.

اما همین پدیده کاملاً علمی وقتی به جامعه راه می‌یابد و قرار است روی افراد همین جامعه امتحان و استفاده شود؛ جنبه‌های اجتماعی پیدا می‌کند. ما درحال حاضر در دنیایی زندگی می‌کنیم که از رسانه‌های مختلف اشباع شده است. رسانه‌ها همه ابعاد زندگی ما را احاطه کرده و حتی تا زمان خواب هم با ما هستند. به‌طوری که بیشتر افراد پیش از آنکه به خواب بروند؛ گوشی همراه خود را چک می‌کنند تا از آخرین رویدادها و خبرها و پیام‌ها مطلع شوند. درصدی از جامعه کلابه اخبار اعتیاد پیدا کرده‌اند. به هرحال رسانه‌ها در انتقال پیام منافع خود را دنبال می‌کنند.

یکی از منافع رسانه‌ها که به هیچ جناح سیاسی و گروهی وایدئولوژی هم وابسته نیست؛ موضوع جلب توجه است. شما به عنوان یک رسانه تلاش می‌کنید تا پیمانان را به افراد بیشتری مخایره کنید و افراد بیشتر کمک می‌کنند تا شما آگاهی و به‌بارتی در آمد بیشتر و قدرت چانه‌زنی بالاتری کسب کنید. نقطه اوج این ابتذال برای «جلب توجه به هر قیمتی» را می‌توانید در برخی شبکه‌های اجتماعی مثل اینستاگرام که به اصطلاح شاخ‌های مجازی در قالب آن، هر حوزه‌ای صحت می‌کنند؛ پیدا کنید. واکسن هم از این بحث جدا نیست؛ همین فرایند اجتماعی شدن را طی می‌کند یعنی گروه‌های مختلف که بعضاً منافعهشان به تولید هیاهو و جنجال در این حوزه روبه‌دار و خبرها و پیام‌ها مطلع شوند. درصدی از جامعه واکسن داخلی نیامده اما به طور حتم زمانی که به تولید انبوه برسد با استقبال میلیونی مردم مواجه خواهد شد. چون مردم یاد گرفته‌اند که این شایعات را (مثل خاصیت مغناطیسی واکسن) بشنوند اما به آن توجه نکنند.

به اعتقاد من طرح این بحث‌ها در فضای مجازی بیشتر شکل سرگرمی پیدا کرده است و حتی افرادی که این پیام‌ها را برای دیگران می‌فرستند برای تفریح و جلب توجه است. گاهی از من سؤال می‌شود که چطور می‌توان جلوی فعالیت کار این نوع رسانه‌ها را در انتشار پیام‌های بی‌حتوا گرفت؟ جواب من این است که نمی‌توان جلوی کار آنها را گرفت. نکته‌ای که مهم است و باید به آن توجه کنیم بحث افزایش سواد رسانه‌ای است. در این صورت مردم خودشان متوجه می‌شوند که باید به چه نوع پیام‌ها و اخباری واکنش نشان دهند و آن را باور کنند و یا از کنار کدام پیام‌ها بی‌توجه عبور کنند. مردم در این فرایند آگاهی بخشی یاد می‌گیرند که به منبع خبر توجه کنند و خودشان به‌تدریج توانایی و آگاهی فهم اخبار و تشخیص واقعیت از شایعات را فرا می‌گیرند کما اینکه هم‌اکنون هم این اتفاق افتاده است.

سیدحسین موسوی چلک رئیس انجمن مددکاران اجتماعی

یادداشت

احسان شاه قاسمی مدرس ارتباطات دانشگاه تهران

شورا بدرستی اجرا نشود و اساس این بی‌ثباتی در مدیریت شهری آثار نامطلوبی بر اداره شهر داشت؟

اینکه ثبات در مدیریت در کار آمدی و موفقیت تأثیری بسزا دارد قابل انکار نیست و به‌بارتغیر شهردار در این دوره موجب بروز بی‌ثباتی شد، البته شورای پنجم تلاش کرد که با انتخاب آقای حناچی که در این دوره معاونت‌های عمرانی و شهرسازی را برعهده داشتند، آثار آن را کاهش دهد.

■ **یکدست بودن طیف سیاسی حاکم بر شورای شهر و شهردار روبده شهرداری را تاچه اندازه برای پیشبرد امور مفید یا مضر می‌دانید؟ آیا اعتقاد دارید که بهتر است شهردار از بدنه شهرداری انتخاب شود یا خارج از آن و یا اساساً از طیف سیاسی و فکری متفاوتی باشد؟**

یکدست بودن شورا از جهتی امتیاز است که مانع تنش‌ها و درگیری سیاسی در شورا می‌شود، همان‌طور که در شورای پنجم دیده آن نبودیم و اشکالی هم در جهت عدم دیده شدن نقاط ضعف مدیریت شهری به جهت همفکری و نزدیکی به افراد می‌دهد، اما قطعاً انتخاب یک چهره اجرایی، مقتدر و با تجربه در حوزه مدیریت شهری بر انتخاب یک چهره سیاسی اولویت دارد.

■ **در این دوره اگر بخوانید مختصر بگویید چه دستاوردی برای تهران نشین‌ها داشتید و آیا توانستید آرامش و نشاط را به شهر پر مسأله تهران برگردانید، چه جوابی برای میلیون‌ها ساکن پایتخت دارید؟**

شاید بتوان گفت دوره پنجم مدیریت شهری در حوزه سلبی و صیانتی موفق عمل کرده است، یعنی با شفاف سازی، مبارزه با رانت و فساد، حفظ باغ‌ها و پایبندی به طرح تفصیلی پدیده‌های منفی که مردم مطالبه برخورد با آنها را داشتند بشدت کاهش پیدا کرد و این شورا نمره قبولی گرفت، اما در حوزه اجابگی که نیاز به منابع مالی قابل توجه و کمک‌های دولت و مجلس در جهت تحقق اهداف برنامه در توسعه و تجهیز ناوگان حمل‌ونقل عمومی و کاهش ترافیک و آلودگی هوا بوسیله آن بود، نتوانستیم به اهداف خود برسیم، البته شرایط عمومی کشور در این دوره و همزمانی تحریم‌های بی‌سابقه ترامپ با کرونا هم مؤثر بود که امیدواریم بزودی شرایط به سمت مثبت و گشایش تغییر کند.

■ **تغییراتی بی‌دری شهردار در تهران تا چه حد موجب شد تا آن گونه که باید برنامه‌های هویتی و مدارک اقامتی هستند تصریح کرد: این عزیزان با مراجعه به دفاتر خدمات اقامت و اشتغال اتباع خارجی تحصیلی دریافت کنند.**

حکیم‌زاده گفت: بر اساس اطلاعاتی که از مرکز آمار اخذ شده است در سال گذشته تعداد ۱۲۱ هزار بازمانده از تحصیل داشتیم که این آمار نسبت به سال قبل آن ۱۴۲هزار نفر بود افزایش داشته است.

حکیم‌زاده با اشاره به این مطلب گفت: تعداد قابل توجهی از آمار بازماندگان سال تحصیلی گذشته متوجه دانش آموزان کلاس اولی بود که به دلیل نگرانی اولیا از کرونا ترجیح دادند سال بعد در کلاس اول ثبت‌نام کنند.

هویتی و مدارک اقامتی هستند تصریح کرد: این عزیزان با مراجعه به دفاتر خدمات اقامت و اشتغال اتباع خارجی تحصیلی دریافت کنند.

